

35

SLOVENSKI
ČEBELAR

Glasilo Čebelarskega
društva za Slovenijo

Štev. 1
1932

Vsebina:

Za novo leto !	1	Opazovalne postaje	9
† Cecilija Ambrožič	2	Društvene vesti	10
Strd in tekoči med	2	Vesti iz podružnic	11
Dvignimo naše čebelarstvo	4	Drobiž	14
Mesečni čebelarški razgovori	6		

Mala borza za med, vosek in čebele.*

400 kg cvetličnega medu proda Jos. Vales v Novem mestu.

Čebelarška podružnica Selnica-Ruše **kupi večjo količino voska.** Cena po dogovoru.

Kranjčiče ima naprodaj Plestenjak Anton, Dolenja vas 10, pošta Polhov Gradec. Cena po dogovoru.

* Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov. Ponudba sme obsegati samo naslov, predmet in ceno. Brezplačna je samo prva ponudba.

Objava vodstva blagovnega oddelka.

Prosimo vse čebelarje, naj podpirajo naše društvo pri nakupu **čebelarških potrebščin in zajamčeno pristnih satnic**, ki jih dobé v prvovrstni kakovosti in izdelavi po skrajno nizkih cenah le pri Blagovnem oddelku v Ljubljani, Vošnjakova ulica 4, odnosno pri njegovih podružnicah **v Mariboru** (pri čebelarški podružnici za Maribor in okolico) v poslovnih prostorih ondotne podružnice Kmetijske družbe na Meljski cesti št. 12, **v Celju** (pri Zvezi čebelarških podružnic za mariborsko okrožje) v skladišču ondotne podružnice Kmetijske družbe in **v Dolnji Lendavi** (pri ondotni čebelarški podružnici) pri tvrdki Marica Sever.

Nudimo **brezhibno izdelane A.-Ž. panje** na 9 satnikov z verando in begalnico ter napojene s specialnim firnežem po Din 240—, na 10 satnikov pa po Din 255— komad. Pri nakupu večjega števila priznamo še primeren popust. Naročite panje za poznejšo dobavo že sedaj.

Sedaj je najprimernejši čas za prodajo medu v cenenih društvenih **papirnatih lončkih**. S tem si boste povečali krog svojih odjemalcev in delali uspešno reklamo za porabo medu.

Kupujemo lep in čist vosek po najvišji dnevni ceni.

Tudi že **zamenjavamo vosek za satnice**. Isti mora biti lepo rumene barve in brez kaleža. Zažganega in slabo čiščenega voska ne bomo sprejemali v zameno.

Čebelarji, vedno pomnite, da je Blagovni oddelek Čebelarškega društva last vseh društvenih članov! **Zatorej svoji k svojim!**

Preberite cenik!

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI

UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

Sklep za uredništvo 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar v društvenih zadevah je naslavljati na „Čebelarstvo društvo za Slovenijo v Ljubljani“. Naslov za blagovne pošiljke (vosek), naročila na čebelarke potrebščine: Blagovni oddelek „Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani“, Vošnjakova ulica 4

V Ljubljani, dne 1. januarja 1932. / Številka 1.

Letnik XXXV.

Za novo leto!

Virmašan.

b novem letu sklepamo račune za preteklo leto in sestavljamo nove za delo v bodočem. Decembar in januar sta meseca občnih zborov raznih društev in ustanov ter tudi podružnic našega čebelarskega društva. Na teh polagajo odbori račune o svojem delu in o uspehih v korist čebelarjev v preteklem letu. Ako so člani z odborovim delom v preteklem letu zadovoljni, izvolijo zopet stari odbor in mu začrtajo pota, katerih naj se drži, da bo njegovo delo čim uspešnejše. Glavna naloga podružničnih občnih zborov je, da razlože članom razne sklepe in želje osrednjega odbora ter poberejo članarino in pridobe še kaj novih članov. Glede članarine nekoliko besed vsem čebelarjem, tudi nečlanom.

Živimo v hudih časih. Gospodarska kriza pritiska na vse sloje in skoro najbolj na stan, ki daje društvu največ članov, to sta kmečki in delavski. Težko je danes za denar, vsak dinar treba dvakrat obrniti, preden ga izdamo, vendar upam, da zaradi tega ne bo odpadel noben član. Prav v se-

danjih časih je potrebna vsakemu stanu čim večja strok. izobrazba, da more tem uspešnejše delovati. Baš te pa nudijo največ razni strokovni listi. Marsikdo se izgovarja, ko ga vprašaš za članarino, s tem, da mu Sl. Čebelarja ni več treba, saj ima »Kmetovalca«, ki tudi piše o čebelarstvu in stane le 30 Din letno. Toda, kar prinaša »Kmetovalec«, so le drobtine. Mislim, da vsak rajši zajame iz polne skleda kakor pa iz skoro prazne. Drugi pravi zopet, da za svoje čebelarstvo že dosti zna, lista ne potrebuje, drugih koristi pa itak nima od društva. Priznam, da vsi ljudje vse vedo, toda en sam pa nikdar vsega. Tudi izkušen čebelar pride v zadrego, pa ne ve, kaj bi napravil, pa se spomni, da je čital v Sl. Č. o tej stvari, napravi si sam tako in je večkrat rešen večje škode, kot pa znaša članarina.

Točnost je lepa čednost, zato upam, da ne bo nobenega člana, ki ne bi ob priliki občnega zbora ali vsaj januarja meseca poravnal članarine. Mučno je za blagajnika, če mora prositi in čakati mesece, nazadnje pa še sam zalagati denar, ne vedoč, ali mu bo povrnjen ali ne.

Naj se člani ne spotikujejo ob list, da jim ne nudi nič novega. »Slov. Čebelar« je izborno urejevan! Res g. urednik večkrat prosi v listu prispevkov, ko mu manjka člankov. Pomisliti pa moramo, da sam ne more vsega spisati, praznega lista pa ne sme poslati članom. Čudim se temu pojavu, ko je vendar med člani dosti inteligentnih in izkušenih čebelarjev, ki so zmožni sukati pero in ki bi lahko založili uredništvo s članki za vse leto naprej. Kje so ljubljanski čebelarji s svojimi izkušnjami, ko imajo čebele skoro vse leto na

raznih pasiščih in marsikaj dožive? Mogoče se boje za svoje znanje in ga rajši poneso s seboj v grob, kakor da bi ga zaupali listu? Je nekoliko izjem, večidel pa je urednik odvisen od prispevkov podeželskih preprostih čebelarjev. Naj se zgane vsak, kdor je zmožen in mu je prospeh lista in društva pri srcu, in uredništvo ne bo nikdar v zadregi, kaj bo dalo v list. Čim večje število članov-sotrudnikov, tem boljši bo list in tem večja bo korist članov in vsega čebelarstva. To je moje novoletno voščilo!

† Cecilija Ambrožič.

Dne 28. novembra l. l. je umrla v Mojstrani na Gorenjskem gospa Cecilija Ambrožičeva, lastnica svetovno znane čebelarске trgovine in predsednica čebelarске podružnice za Dovje-Mojstrano.

Ambrožičevka je bila zelo delavna in bistroumna slovenska žena. Zaradi marljivosti, podjetnosti in prikupljivega značaja je bila daleč na okoli splošno spoštovana in cenjena. Pokojnemu soprogu Mihaelu je bila resnična desna roka in velika opora pri trgovini že od vsega početka. Vsi obsežni trgovski posli so že mnogo let pred moževo smrtjo sloneli na njenih ramah. Takrat, ko je bil izvoz naše čebele najbolj živahen in je bila tvrdka Ambrožič v največjem razmahu, že takrat je pokoj-

na Cecilija imela v rokah vse niti obsežnega podjetja in odpravljala v svet tisoče in tisoče panjev, rojev in matic. Delala je od zore do mraka dan na dan brez oddiha.

Po moževi smrti je postala lastnica podjetja. Vodila ga je uspešno sama dalje. Po prevratu so se začeli za čebelarско trgovino neugodni časi. Izvoz čebel v tujino je od leta do leta padal, ker so skoraj vse države prepovedale uvoz. Gospa Ambrožičeva pa zaradi tega ni klonila. Trudila se je in ubijala, da dvigne trgovino, toda sredi teh borb jo je rešila smrt vseh zemeljskih skrbi in nadlog.

Gospa Ambrožičeva ostane vsem slovenskim čebelarjem v blagem spominu. Mir in pokoj njeni duši!

Strd in tekoči med.

Fr. D. Jug — Brezje.

nano je, da se pristen čebelni med sčasoma strdi, vendar ne vsake vrste enako. Nekatere vrste se samo toliko, da postane kašnat in ga lahko še z žlico zajemamo. Toda čist, prozoren ni več. To se zgodi navadno pri mešanem, ki so ga čebele med letom nabrale na različnih rastlinah in ki ima v sebi navadno tudi kaj gozdnega, smrekovega ali jelkovega.

Dasi je tak med seveda dober in zdrav, vendar za oči ni prikupen, ker precej spominja na brozgo. Nekatere vrste med, n. pr. cvetlični in kostanjev, se pa v posodi popolnoma strdi in je kot presno maslo. Strjen med ali strd¹ je pa različne barve. Med, ki so ga čebele nabrale na sadnem drevju, akaciji, lipi in domačem kostanju, postane popolnoma rumena strd. Od trav-

¹ Ko med v posodi skristalizira in se strdi, ga imenujemo strd. — Beseda strd je pristen gorenjski izraz za med.

niških cvetlic, posebno od kadulje, žajblja in od raznih detelj dobimo rjavkasto, od gozdnega medu sivo, od ajde pa rumeno-rjavo strd. Razna barvnost strdi je pa vzrok, da nepoučeni konsumenti nimajo zaupanja v strd, misleč, da je na ta ali oni način ponarejena. Zaradi tega velja v trgovini za nadrobno prodajo le tekoč med.

Že na koncu mesečnih navodil v lanskem letniku »Slov. Čebelarja« sem čebelarje opozarjal, naj oddajajo v razprodajo le tekoč med, t. j. raztopljeno strd. Opisal sem tudi, kako moremo na preprost način strd stopiti, ne da bi jo poslabšali. Ker sem se pa med tem časom bavil le s tem opozorilom, sem sklenil, da to še enkrat opišem, in sicer v obliki praktične dogodbice s sliko.

Neki vaški trgovec z mešanim blagom prodaja tudi med, ki ga je dobival tekočega od domačih čebelarjev. Minulo leto pa, ko je bila pri nas slaba medena letina, ga trgovec ni dobil zadosti za razprodajo. Naročil je zato cvetličnega od drugod. Kako razočaran pa je bil, ko je odprl posode: v eni je bil kašnat, v drugi pa trd ko skala. V zadregi, kako bi stvar rešil, je prišel k meni. Pojasnil sem mu, kako se da strd topiti, da postane zopet tekoča.

»Ne bo šlo,« reče trgovec, »ko pa nimamo pri hiši niti primernega kotla niti lonca. Imamo le majhno kuhinjo in majhen štedilnik in z gospodinjo sva sama pri hiši.«

»Dobro,« mu odgovorim. »Ker ste v zadregi, vam hočem jaz pomagati. Pripeljite obe posodi strdi v našo pralnico in v nekaj urah boste lahko odpeljali čist med domov. Zraven se boste pa tudi lahko poučili, kako se to izvrši.«

Mož je šel zadovoljen domov in je kmalu pripeljal posodi, ki ju je videti na pričujoči sliki. Tam je viden tudi del pralnice, v kateri je brzoparilnik za kuhanje perila in gretje luga. Perica je prilila v kotel vode in zakurila pod njim, pomočnik je pa navezal z močno vrstico na ročaje posode meter dolgo palico. Nato sta dvignila posodo in jo posadila v kotel tako, da je ob-

visela na palici, katere konca sta se naslonila na rob kotla parilnika. Potem sta dolila vode v kotel do blizu vrhnjega roba posode s strdjo. Ko je pričela vreti in se strd topiti, je zapičila ženska v strd lopar in mešala toliko časa, da se je strd razpustila v redkejšo brozgo. Potem je prenehala s kurjavo in pustila, da se je strd

talila ob sami vročini vode in razgretega kotla. Paziti pa moramo, da medu nikdar ne pregrejemo. Med se ne sme nikdar bolj segreti, kakor prst prenese, sicer uničimo dragocene snovi (kvasice), ki so v njem.

Ko se je strd popolnoma stalila in se spremenila zopet v čist, tekoč med, sta posodo zopet dvignila iz kotla (glej sliko) in jo postavila na klop. Posodo z raztopljenim medom smo pustili na klopi eno uro popolnoma pri miru, da so se zbrale pene na površje. Nato smo jih z žlico posneli in pretočili med v manjše posode. Bil je lep in čist kakor olje.

Na ta način smo rešili trgovca skrbi in nadležnega opravila. Potem je lahko zopet prodajal čist, tekoč med.

Brzoparilnika pa nima vsak čebelar in tudi marsikateri trgovec ne, bi utegnil kdo ugovarjati. K temu pripomnimo sledeče.

Dober je zato vsak večji kotel, da je le toliko velik, da lahko posodo s strdjo vanj postavimo. Seveda, ako nimamo velikega kotla ali lonca, moramo pa strd prekidati v manjše posode. Nič slabši za topljenje pa niso oni vzdani kotli, ki jih imajo po kmet-skih hišah za kuhanje krme in surovine za živino. Vanj prav tako lahko denemo posodo s strdjo na palici, tako kakor je bilo zgoraj povedano. To je zato dobro, da zaradi teže kotlu ne pokvarimo dna. Pri manjših posodah (n. pr. do 25 kg) ni treba palice. Manjše posode medu, n. pr. do 5 kg, lahko raztopimo v kakem večjem loncu na štedilniku.

Prav na sličen način lahko ogrevamo med zaradi temeljitega čiščenja.

Ko smo v letnem času iz medišč iztočili med, ga pustimo nekaj dni v večjih pločevinastih ali lončenih posodah pri miru, da se zbere na vrhu drobir, ki ga potem z žlico posnamemo. Nato denemo posode z medom na zgoraj opisani način v parilnik ali kak drug primeren kotel in med razgrejemo do 50° C. Med ogrevanjem ga je treba neprestano mešati. Razgreti med ohladimo na normalno toploto, potem ga zlijemo v čistilnik, kakršnega dobimo pri »Blagovnem oddelku« v Ljubljani. Čistilnik obstoji iz dveh pločevinastih posod in dveh nalašč za to prirejenih sit, tako, da se med sam preceja iz ene posode v drugo. Spodnja posoda ima pipo za natakanje v manjše posode in posodice za trgovino. Blago postane tako lepo čisto, da ga lahko damo v vsako trgovino in tudi na katerokoli razstavo. Kdaj bo ves naš med tak?

Dvignimo naše čebelarstvo.

Henrik Peternel — Bukov žlak.

Uvod.

Dvigniti čebelarstvo, se pravi: izboljšati plemetistih panjev, ki jih čebelar že ima in jih skrbneje oskrbovati, ne pa brezmiselnopovečavati njih število. Da je dvig našega čebelarstva potreben, mi bo priznal vsakdo, ki premotri naslednja za naša čebelarstva značilna dejstva, ki so tako splošna, da so vzorno oskrbovana čebelarstva resnične izjeme.

Oglejmo si tako običajno sliko čebelarstva!

V kraju s primerno dobro pašo čebelari recimo pet čebelarjev. Dva večja čebelarja z 20—30 AŽ panji, mali čebelar s paviljonom, ki je v njem 8 dunajskih panjev, in dva kmetska čebelarja z nekoliko kranjiči in z dvema, oziroma s štirimi AŽ panji. Paše je običajno dovolj za vse te čebele. Vse se preživljajo in čebelarji pridelajo v

dobrih in srednjih letinah tudi precej medu, oba večja čebelarja po 200—300 kg, mali čebelar 40—60 kg, kmetska čebelarja pa nekoliko trcanega za dom, jeseni pa za medarja še 30—50 kg z voščinami vred iz podrhtih kranjičev.

Ako vprašam večja čebelarja po letini, mi ta in oni odgovori: »Lahko bi bilo bolje. Med sem dobil le od 12 panjev, 9 jih je nabralo samo zase. Zadovoljen sem, da so si nabrali vsaj za zimo.« Mali čebelar mi pove tole: »Štiri družine v paviljonu so bile res pridne, dale so mi dovolj medu, a štiri so nabirale vse leto samo za sebe.« Gotovo slično odgovorita tudi kmetska čebelarja: »Ako bi bili jeseni vsi panji tako težki kakor nekateri, bi se smejala.«

Ugotavljam pred vsem dejstvo, da je ob enakih pašnih razmerah čebelarju koristilo samo 30 A. Ž.-panjev, ki so mu dali 500 kg medu, in da je čebelar imel dobiček (60 kg medu) le od tistih osem kranjičev, ki jih je jeseni podrl, ter da so se obnesli le

4 dunajčani, ki so mu dali 50 kg medu. Od ostalih 26 A.-Ž. panjev, 16 kranjičev in 4 dunajskih panjev ni imel nobenega haska, ker so nabrali komaj za sebe, čebelarju pa ni ostalo ničesar. Ako pomislimo, da ostane čebelarju kot pridelek medu le razlika med celotno množino medu, ki ga panj rabi zase, kar znaša na leto približno 50 kg na panj, potem vemo, da je v tem kraju 48 panjev rabilo ves nabrani med zase in da je le 42 panjev nabralo toliko medu, da je čebelar od njim imel kaj koristi.

Na podlagi teh ugotovitev vprašujem: ali mora tako biti? Ali mora čebelar imeti v čebelnjaku poleg 3 družin, ki mu dajejo med, še 2—4 družine, od katerih nima nikake koristi, in ki obirajo cvetje brez vidnega haska za čebelarja?

Odgovor je enostaven: Dasi ni čebelarstva, v katerem ne bi to ali ono leto odpovedalo nekaj družin, kar se tiče donosa, vendar je mogoče z dvigom čebelarstva doseči, da znatno zmanjšamo število tistih družin, ki so le v breme, oziroma, da povečamo število odličnih družin, ki ne odpovedo niti v slabejših letinah.

Potrebno je torej splošno izboljšanje našega čebelarstva. To pa je mogoče le, ako bo po čebelnjakih vedno manj takih panjev, ki brez haska za čebelarja izkoriščajo cvetne medene vire na škodo dobrim panjem.

Nobene škode ni, ako zmanjšamo naše čebelarstvo za nekoliko družin, imeli bomo potem vsaj dovolj časa za vestno oskrbovanje dobrih panjev.

Kakor pri reji katerekoli domače živali, vplivata tudi pri čebelah na množino pridełka kakovost plemena in skrbna nega. To sta tisti dve točki, kjer moramo zastaviti čebelarji ves svoj trud, ako hočemo po pravici imeti ime: napredni čebelar.

Izboljšanje čebelnega plemena.

Na tem mestu poudarjam, da namen tega spisa ni, da bi popisoval koristi prašilnih postaj. To prepuščam tistim, ki imajo v

tem skušnje. Za splošni napredek čebelarstva so potrebne tudi matice s prašilnih postaj. Dobro stori vsak čebelar, ki si jih nabavi, zlasti, ako nima dobrih družin v lastnem čebelnjaku. Toda moj namen je, da podam navodila, kako naj si izboljša vsak čebelar svoje čebelno pleme v lastnem čebelarstvu s pomočjo lastnih odličnih čebelnih družin. Ako bo storila to pretežna večina čebelarjev, bo naša ožja domovina sčasoma ena sama čebelna plemenska postaja, kjer se bo naša itak že dobra čebela še bolj izboljšala in nudila zanamcem idealno podlago za dosego največje čebelarske popolnosti.

Čebela ima iste lastnosti, dobre in slabe, kakor jih imajo njeni starši (matica in trot), od katerih izvira. Jasno je torej, da ne moremo napredovati, ako se ne oziramo na obe plemenski živali, na matico in trota. Pri vzreji govedi so prvotno bili izbirčni le pri samici, kravi, šele koncem minulega stoletja so splošno spoznali, da je samec, bik, prav tako važen za izboljšanje plemena kakor samica. Isto pot so hodili čebelarji. Tudi oni so žal predolgo časa omalovaževali pomen trotov za izboljšanje pasme. Še danes premalo upoštevamo in vobče premalo storimo za vzrejo odličnih plemenskih trotov. Naj mi bo dovoljeno, da razpravljam najprej o odgoji plemenskih trotov.

Čebela je toliko vredna kolikor njena krila. Ako ta čebeli odpovedo, je izgubljena. Čim prej ji odpovedo, tem manj povrne družini za trud in izgubo, ki jo je imela z njeno vzrejo. Odpornost čebelinih kril odvisi recimo do polovice od matice, do polovice pa od trota, ki je čebelino mater — matico — oprášil. Potrebno je, da ima trot močna in odporna krila, da jih po njem podeduje čebela.

Znano je, da se matica ne opráši pred žrelom panja, ampak večinoma daleč od čebelnjaka, celo do 8 kilometrov daleč. Tudi še niso opazili, da bi se troti med sabo borili, kdo bo matico oprášil, kajti to stori tisti trot, ki jo je najdalje zasledoval, torej tisti, ki ima najboljše krila. Tako iz-

bira narava sama med troti najboljšega, da ohrani čebelin rod. Te izbire narave ne moremo niti zavreti niti pospešiti, lahko pa vzgojimo čim več prvovrstnih plemenskih trotov, da bo narava potem izbirala mladim maticam izmed izbornih trotov najboljšega.

Popolni razvoj trota je odvisen od toplotе, hrane in velikosti celice v dobi vzreje do trenutka, ko zapusti popolnoma razvit svojo zibelko. Pomanjkanje enega teh činiteljev se maščuje nad trotom vse njegovo kratko življenje.

Glede prostora, to je trotjih celic, bi morali biti čebelarji desetkrat bolj izbirčni nego pri odberi satja za čebelno zalego. Zelo pogosto se godi trotu še dandanes tako kakor nekdanj teletu, odmenjenemu za rejo, ki ga je neveden rejec privezal tik hlevskih vrat, da je stal tako rekoč v gnojnici in so ga krmili z ostanki sena, ki ga je zametavala odrasla živina. Te žalostne slike bodočega plemenjaka se spominjam

vedno, kadar vidim čebelarja, ki odmika sate s trotovino k panjevim stenam ali okencu pri prečni stavbi, prav na najbolj hladni prostor v panju z namenom, da bi matica ne zalegla prezgodaj trotje zalege. Seveda poišče matica trotovino, da jo zaleže, čeprav mora prekoračiti z medom napolnjeni sat, in trot se rodi v najhladnejšem prostoru panja. Da je mera zla polna, je običajno trotovina popolnoma črna. Trot se rodi in redi v umazani, po srajčkah prednikov zoženi, tesni zibelki. Da bi se mogel razviti popoln trot v takih okoliščinah, je izključeno. Ker je namestil čebelar trotovino daleč ob središča čebelnega gnezda, je razvijajoči se trot ob vsakem hladnejšem vremenu na hladnem, in njegove dojke komaj vzdržujejo zvezo z gnezdом, hrane pa dobiva le toliko, da ne pogine že kot žerka. V tem se nam kaže slika nemarne reje plemenskega teleta.

(Dalje sledi.)

Mesečni čebelarski razgovori.

J. Mayer — Dob pri Domžalah.

ospod urednik mi je za letos poveril neprijetno nalogo, naj podajam mesečna navodila. Ponavljam »neprijetno nalogo«, ker se zavedam neprijetnosti in težkoč, ki bodo iz tega nastale.

Ista snov je bila že neštetokrat premišljvana, predelana in opisana. Saj pa tudi ni mogoče drugače. Leto za letom se vrsti za zimo pomlad, za njo poletje, za njim pa zopet zima. Leto za letom se narava razvija do viška, z njo vred in sporedno

pa tudi naše čebele. Ko doseže življenje v panju vrhunec moči, pa zopet pada z naravno vred do zimskega počitka. Leto za letom se vrste isti dogodki, le da so eno leto morda teden ali dva prej, včasih pa celo kasneje.

Zato naj mi ne zamerijo moji »predgovorniki«, ki so že tako spretno in mojstrsko obdelali mesečna opravila in navodila, če bodo moje obravnave od primera do primera slične njihovim.

Vse, ki bodo te vrstice čitali, pa prosim vsestranske podpore in pomoči, kjer bi učil »krive« nauke.

Najbolj bodo vrstice namenjene mlajšim čebelarjem, posebno seveda začetnikom. Veselilo me bo, če bodo moje misli odobravalali izkušeni čebelarji ali pa celo pobudile koristno stvarno kritiko. Iz izkušnje vem, kakšne težave in nadloge tarejo neugnane in znanja željne začetnike. Ob raznih prilikah kar dežuje vprašanj o tej ali oni stvari. Da bodo tudi tem ustrezala navodila, prosim in pozivam vse, ki bi radi kaj zvedeli, naj po dopisnici na moj naslov stavijo vprašanja. V kolikor bodo spadala v okvir mesečnih navodil, bom skušal odgovarjati in po možnosti ustreči vpraševalcem.

Upam, da bom tako lahko zajemal snov iz resničnih potreb — iz prakse za prakso.

J a n u a r.

Sneg pokriva v tem času naše poljane. Tiha je narava, tiho in mirno je v čebelnjakih. Zimski sen sanjajo panji...

Januar je poleg novembra in decembra še posvečen počitku. Čebele žde v panju stisnjene v gosto gručo in spe »zimsko spanje«. Prav za prav to ni spanje v pravem pomenu besede. Tudi otrple niso, kot n. pr. otrpne jež ali polh, ki v svojem brlogu »preživi« dolgo mrzlo zimo. Spanje čebel je mirno, skoro brezdelno življenje, one dihaajo, se hranijo, se premikajo. Toda vse to se vrši počasi, brez haska in v miru.

Proti zunanemu mrazu jih varuje toplota, ki jo same proizvajajo z dihanjem in uživanjem hrane. Toplina čebelnega gnezda je stalna 32—34° C (poskusi Parhona). Po drugih trditvah pa v zimskih mesecih nekoliko pade. Vsekakor je zanimivo dejstvo, da morejo čebele same to toplino urejevati. Ako pritisne zunaj hujši mraz, zvišajo notranjo toplino s pospeševanjem dihanja in z večjo porabo živeža. Zrak v nezasedenem delu panja navzame nekoliko toplote in je vedno precej stopinj toplejši nego zunanji.

Čebele so stisnjene v gručo v obliki krogle, ker tako najlaže vzdržujejo stalno toplino. Po robih gruč so starejše čebele, ki s svojimi izmučenimi telesci branijo to-

ploti uhajati. Mnoge od njih polagoma odmrejo. Obrobna plast čebel se menjuje, to izmenjavanje se vrši pa le polagoma, toda stalno. Poleg tega se mora vsa gruča pomikati za medom. To pomikanje se vrši vedno le vzdolž oziroma navzgor po satju, nikdar ne preko satja. Na podlagi tega si moremo razlagati, zakaj v mrzli zgodnji pomladi pade plemenjak ob polnih »skledah«, ki so ob strani gnezda nedosegljive in nedotaknjene. Hrane pa zauživajo čebele le toliko, kolikor je je nujno potrebno za vzdrževanje lastnega življenja in za vzdrževanje toplote.

Jedro čebelnega grozda je matica z mladimi čebelicami, ki so bile zaležene ob ajdovi paši. Troto ni, ali pa v zelo redkih primerih.

Vsako vznemirjanje čebel ob tem času ima lahko zle posledice. Vznemirjene se lotijo takoj medu in s tem po nepotrebnem zmanjšujejo zimsko zalogo. Pri tem po nepotrebnem obremenjujejo želodce, odnosno blatnik, ki je ob tem času itak že nevarno poln. Vznemirjene čebele se tudi razlezejo po satju, kjer jih zajame hladnejši zrak, da otrpnejo in smrt kosi med njimi.

Skrben čebelar odvrča v tem času od čebel kakršnakoli vznemirjanja. Povzročitelji so lahko miši, senice in žolne. Proti mišim in rovkam zavarujemo žrela s tem, da jih zožimo ali preko njih potegnemo zapahe raznih sestavov, ali pa da prislonimo brado. Rovke so žužkojedke in zalezujejo čebele, ker se z njimi hranijo. Miši pa vdirajo v panj zaradi toplote, seveda ne zametujejo strjenega medu in čebel, katerim razgrizejo oprsje. Okrog čebelnjaka in v njem imejmo vedno nastavljeno past proti tem nadležnicam. Izborna za pokončevanje miši so »zelio-zrna«, zastrupljeno žito, ki ga prodajajo ljubljanske tvrdke. Neprijetne lahko postanejo sinice, ki po bradah pobirajo mrtvice. K mojemu čebelnjaku že par let prihaja parček sinic, ki v bližini valita. Takrat znosita na stotine mrtvic izpred čebelnjaka. A še nikdar nisem opazil, da bi se lotili živih čebel; tudi troto ne pobirata. Vendar postaneta pozimi v

toliko nadležni, ker vznemirjata čebele. Zato jih krmim z bučnimi pečkami in lojem. Oboje imam na drugi strani hiše na vrtu. Loja in sala vedno lahko dobimo in poceni. Marsikatero veselo uro sem že preživel ob oknu, ko sem opazoval razne goste, ki so se prišli nepovabljeni gostit. Tudi žolne so bile med njimi. Čebele pa imajo mir. Vendar obesi loj v zavetnem kraju in tako, da ne morejo mačke do njega.

Vesten čebelar vseeno večkrat pogleda k čebelnjaku in tudi vanj, vendar vselej z največjo previdnostjo, da ne provzroči ropota. Pri zrelih prisluškuje in že po glasu spozna in sklepa o žitju svojih varovank. Enakomerno rahlo šumenje — panj je v redu; močno šumenje — pomanjkanje vode. Pri tem se posamezne čebele prikazujejo pri žrelu in odletavajo — v smrt. Namoči gobo ali čisto krpo v mlačno vodo in v panj z njo, šumenje se bo kmalu pleglo. Razni sestavi panjev omogočujejo na razne načine napajanje z vodo. Paziti moramo le, da obnovimo delo, kadar čutimo, da je goba preveč suha. Mnogokrat se šumenje ne poleže, čebele v presledkih močnejše buče — brezmatičnost je v panju. Kako pomagamo takemu panju, so vzorno opisali dosedanji gospodje poročevalci, na kratko se tega dela morda dotaknemo pozneje. Mnogokrat pa čebelar pri žrelu ne bo čul nobenega šuma, tudi na rahlo potrkanje ob končnico se čebele ne oglase — smrt je imela obilno žetev...

Januarja meseca pri čebelah prav za prav ni pravega dela. Zato se lotimo orodja in priprav za pomlad. Panje je treba pregledati in morda popraviti. Staro satje je treba izrezati in pokuhati. Najpozneje ta mesec moramo biti s kuhanjem voska gotovi.

Glavno pažnjo pa moramo ta mesec posvetiti društvenemu delovanju. Mnoge podružnice imajo v tem mesecu svoje občne zборе. Pred vsem bi morali na teh skup-

ščinah razpravljati o delovnem načrtu za tekoče leto. Odbori naj posvečajo mnogo večjo pažnjo podrobnemu delovanju med čebelarji, pouk mlajših čebelarjev naj se smotreno vrši. Navadno se na občnem zboru sklene prireditve enega celodnevnega tečaja ali predavanja in — odborovo delovanje je za to leto končano.

V poslednji številki Sl. Č. piše naš predsednik g. prof. Verbič važne besede o izpopolnitvi predavanj. V naši podružnici se taki sestanki vrše že nekoliko let. Zberemo se pri tem ali onem članu, ogledamo si njegovo čebelarstvo, vprašanje se oglašajo za vprašanjem, uganka za uganko. Prvi odgovor je že malo predavanje, pouk novincev. Pa ne mislite, da sam ves čas govorim! Med nami je mnogo čebelarjev, ki imajo desetkrat večjo prakso kakor jaz. In kaj nam znajo ti očanci vse povedati! Marsikatero poučno in zanimivo uro sem že v taki družbi presedel pri naših čebelnjakih in ni mi bilo nikdar žal tega!

Mnogokrat zastavljajo prišleci tudi vprašanja, ki zahtevajo strokovnega znanja. Kjerkoli sami ne najdemo odgovora, nam morajo priskočiti na pomoč strokovne knjige, no in sestanek se vrši eno izmed prihodnjih nedelj pri drugem čebelnjaku. Okoliški čebelarji se zelo radi shajajo pri sosedu čebelarju, saj si sama že iščeta utehe za svojo radoznalost. Navadno se nas zbere dober ducat, a presenetil me je že obisk nad 30 čebelarjev!

V organizaciji in smotrenem pouku vidim prvo delo naših odborov! Vedno in povsod je kak čebelar, ki je večš praktik, povsod naletiš tudi na čebelarje, ki poleg Sl. Č. bero še druge čebelarske spise. Združimo te dve mogočni sili in uspeh bo gotov! Sicer pa mirno pribijem: če nimate drugega čtiva, vzemite našega Sl. Čebelarja! V njem najdete toliko pobude, toliko klenih zrn, da imate snovi dovolj! Naš list res lahko tekmuje s strokovno literaturo drugod in — nam ni v sramoto!

Ali ste že poravnali članarino za leto 1932?

Opazovalne postaje.

Josip Verbič — Ljubljana.

Splošno mesečno poročilo za november 1931.

Prvih šest mesečnih dni so se čebele poslavljale od zunanjega sveta. Podjetnejše so v opoldanskih urah po malem rajale v zraku in se v ličnih lokih naglo vračale v svoje domovje. Izzivalo jih je vreme, ki je bilo ponoči sicer mrzlo, podnevi pa mirno, solčno in še dosti toplo.

Od omenjene dobe dalje pa so se morale vse čebele udati mirnemu zimskemu živ-

ljenju. K brezdelnosti so jih prisilili oblačni in megleni dnevi, ki so se vrstili in ponavljali še po zadnjem novemberskem dnevu. Prinesli so nam najprej desetdnevno trajno deževje, proti koncu meseca pa nekaj snega.

Poraba zimske zaloge je bila majhna. Vendar so že v tem mesecu padle čebelne družine. Smrt čebel od lakote pred po-

Mesečni pregled za november 1931.

Kraj	Višina nad morjem m	Panj je teže										Zračna toplina			Dni je bilo						
		pridobil v			izgubil v			v mesecu čistih d-g		največ pridobil		naj- visja	naj- nižja	sred nja me- sečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih
		1.	2.	3.	1.	2.	3.														
		mesečni tretjini dkg										pri- dobil	po- rabil	dkg	dne	C ^o					
Ljubljana	305	—	—	—	—	10	10	—	20	—	—	+14	— 3	+ 4.5	6 12	1 20	5 5	4			
Vič pri Ljubljani .	293	—	—	—	20	20	20	—	60	—	—	+13	— 2	+ 4.6	2 14	2 20	3 7	5			
Št. Vid n. Ljubljano	314	—	—	—	25	20	15	—	60	—	—	+16	— 6	+ 3.7	6 15	2 20	5 5	7			
Tacen pod Šmarno goro	314	—	—	—	10	5	25	—	40	—	—	+17	— 4	+ 5.5	6 9	1 24	1 5	12			
Škofja Loka	349	—	—	—	15	25	40	—	80	—	—	+15	— 1	+ 6.2	6 10	3 22	4 4	15			
Virmaše pri Škofji Loki	361	—	—	—	25	15	20	—	60	—	—	+11	— 1	+ 5.0	5 14	2 22	3 15	18			
Blejska Dobrava .	577	—	—	—	50	45	75	—	170	—	—	+ 7	— 4	+ 1.9	—	1 22	3 5	—			
Bohinjska Bistrica	540	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Dob	305	—	—	—	50	20	20	—	90	—	—	+13	— 5	+ 4.7	2 11	1 26	2 2	5			
Rova na Gorenjsk.	350	—	—	—	10	5	5	—	20	—	—	+13	— 2	+ 5.1	5 11	1 21	3 6	3			
Breg-Križe	483	—	—	—	10	10	10	—	30	—	—	+10	— 3	+ 3.5	— 13	3 23	2 5	5			
Cerknica	575	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+14	— 3	+ 4.2	7 14	2 20	4 6	17			
Sv. Gregor pri Ort- neku	736	—	—	—	18	20	16	—	54	—	—	+15	— 3	+ 3.3	5 9	3 24	1 5	15			
Krka	300	—	—	—	15	10	15	—	40	—	—	+13	— 3	+ 4.5	2 10	1 23	2 5	17			
Vavčja vas pri Se- miču	280	—	—	—	25	10	5	—	40	—	—	+12	— 2	+ 2.3	4 8	3 25	4 1	10			
Novo mesto	180	—	—	—	10	10	20	—	40	—	—	+18	— 3	+ 5.4	9 12	3 2	3 5	2			
Leskovec p. Krškem	186	—	—	—	30	31	27	—	88	—	—	+14	— 3	+ 7.8	6 14	2 20	6 4	5			
Lokove pri Mo- zirju	465	—	—	—	20	20	10	—	50	—	—	+13	— 2	+ 5.4	10 12	4 20	5 5	13			
Sp. Ložnica pri Žalcu	252	—	—	—	15	10	15	—	40	—	—	+10	— 4	+ 3.0	7 11	1 21	4 5	12			
Bučka	307	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 12	1 22	4 4	20			
Sv. Duh na Ostrem vrhu	536	—	—	10	20	10	—	—	20	—	—	+14	— 3	+ 4.1	8 6	1 18	6 6	5			
Predanovci	195	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 6	1 25	2 3	14			
Cezanjevci	182	—	—	—	60	—	—	—	60	—	—	+13	— 4	+ 4.0	2 12	3 17	10 3	20			
Koprivnik pri Ko- čevju	628	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+15	— 6	+ 3.0	6 13	3 23	1 6	19			
Nedeljica pri Tur- nišču	170	—	—	—	25	—	—	—	25	—	—	+12	— 1	+ 6.5	5 5	2 19	5 6	11			

Vsi panji so A.-Ž. sestava!

mladjo je znamenje čebelarjeve brezsrčnosti in silno kratke pameti. Kdor zaradi revščine ne more čebel za zimo zadostno preskrbeti in jih nikakor ne rabi, naj jih že jeseni zažvepla. Čebele bo s tem rešil najmučnejše smrti, sebi pa prihranil tiste kaplje medu, s katerim bi se čebele hranile prve zimske mesece.

Krajevna poročila.

Ljubljana. Čebele so prve dni še prinašale vodo.

Vič pri Ljubljani. Četudi je bilo deževno, so čebele v toplem vremenu izletavale ne da bi se vračale.

Št. Vid nad Ljubljano. Med satjem v panjih s premičnimi sati sem že sedaj opazil precej otrplih čebel.

Tacen pod Šm. goro. Pojmovanje nekaterih tukajšnjih čebelarjev nečlanov je zelo omejeno. Očitajo nam, da smo dosegli na paši lepe uspehe le zaradi tega, ker smo napojili čebele z žganjem.

Virmaše pri Škofji Loki. 21. novembra sem zadelal čebele s slamnicami.

Dob. Čebele se niso hotele umiriti. V opoldanskih urah so posamezne poletavale okoli čebelnjaka, brez pravega vzroka. Šele sneg v zadnjih dneh jih je prisilil k počitku.

Cerknica. Teža panja se ves mesec ni spremenila.

Krka. Pri nepreudarnih čebelarjih so se že pojavili prvi mrliči.

Novo mesto. 15. novembra je bil menda zadnji izlet pred zimskim počitkom.

Leskovec pri Krškem. Čebele so bile pripravljene za zimovanje, a žrela še ne zasenčena. Predrzní vrabci so sedali na brade in vznemirjali čebele. Kako naj jih uženem?¹ — Ker je bila tu izredno slaba paša, upravičeno pričakujemo, da bomo dobili neobdavčenega sladkorja vsaj do spomladi.²

Lokovec pri Mozirju. Ose so naše čebele letos prav do 20. novembra zelo nadlegovale.

Sp. Ložnica pri Žalcu. Tukaj so čebele letele 5., 6., 11. in 19. novembra.

Nedeljica pri Turnišču. Imamo še nekaj prvovrstnega ajdovca, a manjkajo kupci. — Tukajšnji čebelarji si hočejo nabaviti A.-Ž. panje, ker se bolje obnesejo nego naši dosedanji.

Predanovci. Naš pridelek bo kmalu razprodan. Nekaj medu je šlo v Avstrijo po 10 Din.

Muta. 12. novembra so nekateri panji prinesli obnožino.

Bučka. V začetku meseca so se posamezne čebele vračale z obnožino. — Po medu je živahno povpraševanje.

¹ Vrabci ne uživajo zakonite zaščite in za njihovo zatiranje so dovoljena vsa sredstva.

² Kakor čitate na drugem mestu tega lista, s trošarine prostim sladkorjem ne smete več računati.

Društvene vesti.

Vsem čebelarjem, članom in nečlanom, želita odbor našega društva ter upravnništvo lista prav srečno, zdravo in meda polno novo leto 1932.

Vabilo. Odbor Čebelarskega društva vabi vse dosedanje člane, naj ostanejo društvu zvesti tudi v novem letu, vse neorganizirane čebelarje pa vabi, da pristopijo in pomagajo s tem, da dvignemo naše čebelarstvo. Če je kdaj bila organizacija potrebna, je potrebna sedaj, da z združenimi močmi zacelimo rane splošne gospodarske krize. Naj pomislijo vsi oni, ki še niso v naših vrstah, da je le v skupnosti moč, brez katere mora prej ali slej propasti vsako podjetje. Naše čebelarstvo, ki so ga negovali že naši pradedje, pa hočemo ne le samo ohraniti, marveč tudi dvigniti do višje stopnje v korist vseh čebelarjev in naroda. Pri-

stopajte torej v društvo! Člani, agitirajte med nečlanil!

Vsem našim naročnikom. Prvo letošnje številko smo poslali vsem lanskim naročnikom z izrečno željo, da list obdrže tudi letos. Kdor nikakor ne bi mogel plačati članarine, naj nam list takoj vrne. Vse čebelarje, ki lista ne bodo takoj vrnili, bomo smatrali za naročnike in člane društva za letošnje leto. Prosimo pa, naj nam čebelarji lista ne vračajo, da bomo število članov če že ne zvišali pa vsaj obdržali na isti višini kot lansko leto.

Položnice. Zaradi lažjega plačevanja članarine smo priložili tej številki položnice za vse lanske člane in naročnike. S tem je vsakemu omogočeno,

da poravna članarino če že ne pri podružnici, pa vsaj po najbližji pošti. Prosimo pa vse, ki bodo poslali denar naravnost osrednjemu društvu, naj navedejo zgoraj na položnici, h kateri podružnici spadajo, da jih vpišemo v imenik pristojne podružnice ter ji priračunamo pripadajoči delež 5 Din.

Občni zbor osrednjega društva se bo vršil letos v Celju, kot to predpisujejo društvena pravila. Dan in uro bomo objavili v prihodnji številki.

Zaostala članarina. Prosimo vse zamudnike, naj članarino nujno poravnajo. Še mnogo imamo računov, ki jih moramo poravnati. Naj ne bo naš glas glas vprijočega v puščavi!

Zunanji naročniki »Slov. Čebelarja« naj se za plačevanje naročnine poslužujejo mednarodnih poštinih nakaznic.

Važno za vse blagajnike naših podružnic. Prosimo vse blagajnike, naj pri pošiljanju članarine napišejo na položnico vedno za koga denar pošiljajo. Negateri gg. blagajniki to prav lepo uredite, nekateri pa pošiljajo denar brez označbe. Mnogokrat se je že zgodilo, da je bil denar poslan upravi lista in se je zaračunal kot članarina, v resnici pa je bil znesek namenjen blagovnemu oddelku. To povzroča mnogo nepotrebnega dela in sitnosti. Prosimo ponovno za pripombo na položnici in za kratka imena onih članov, za katere je znesek poslan.

Položnice št. 11.066 so za plačila za upravni oddelek, to je za članarino, položnice št. 15.645 pa za plačila blagovnemu oddelku. Prosimo vse čebelarje, naj pazijo na to razliko pri pošiljanju denarja.

V zalogi imamo več brošur »Proletni pregled čela i košnica«, pisanih v cirilici, ki obsegajo poročilo čebelarskega zavoda kmetijske fakultete v Beogradu. Kdor želi imeti brošuro, naj to sporoči tajništvu. Dobi jo brezplačno in proti povrnitvi poštinih stroškov.

Članarina. Glavni odbor je opetovano razmišljal, kako naj uredi svoje izdatke, da bi mogel znižati članarino. Žal, da je ostalo vse prizadevanje brezuspešno. Stroški za tisk so zelo veliki, podpore banske uprave pa ni. Neka podružnica si je pomagala na ta način, da je iz svojih prihrankov doplačala po 5 Din za vsakega člana in s tem olajšala plačevanje članarine revnejšim čebelarjem. Neka druga podružnica je pa poravnala vso članarino za svoje člane iz podružničnih prihrankov, člani ji jo pa bodo vplačali v obrokih. Mogoče bo še katera podružnica tako storila, da v kritičnih časih pomagamo s tem drug drugemu.

Stari letniki. Uprava »Slov. Čebelarja« ima v zalogi še več popolnih starih letnikov in posameznih števil, ki so potrebne za izpopolnitev letnika. V zalogi so popolni letniki 1905, 1915, 1921, 1922, 1923, 1925, 1926, 1927, 1928. Vsak letnik stane 20 Din, posamezne številke pa so na razpolago po 2 Din.

Na razpolago so še številke sledečih letnikov: 1899: 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11. — 1900: 10, 11, 12. — 1905: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 12. — 1906: 1, 2, 4, 6, 8, 9, 11, 12. — 1908: 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — 1909: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — 1913: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12. — 1914: 1, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12. — 1915: 1, 4-5, 6-7, 8-9, 10-11-12. — 1916: 1-2, 3-4, 5-6, 10-11-12. — 1917: 3-4, 5-6, 7-8-9, 10-11-12. — 1918: 1, 2, 3, 4. — 1919: 8, 9, 10-11-12. — 1920: 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — 1921: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11. — 1922: 1-2-3-4, 7, 8-9, 10-11-12. — 1923: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — 1924: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — 1925: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — 1926: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12. — 1927: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — 1928: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12. — 1929: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — 1930: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — 1931: vse številke.

Vesti iz podružnic.

† **Urbanija Martin.** Na Rovih je za vedno zatienil svoje trudne oči g. Urbanija Martin. Bil je vnet čebelar in daleč naokrog priljubljen. K večjemu počitku smo ga položili v četrtek 3. dec. t. l. ob veliki udeležbi tovarišev čebelarjev. Pokojni je bil mnogo leta podpredsednik krtinjske podružnice, zadnja leta pa je bil včlanjen pri kamniški. — Bodi mu lahka zemlja!

POROČILO O ODBOROVIH SEJAH OSREDNJEGA DRUŠTVA.

I. seja dne 13. novembra 1931.

Navzočni gg.: predsednik Verbič, Arko, Bukovec, Babnik, Raič, Žnideršič in Dermelj.

Zapisnik zadnje seje z dne 23. oktobra je bil odobren. Odbor je dovolil, da se v reklamne svrhe pošlje v Celje diapozitiv za svetlobno reklamo v odnotnem kinu. Stroške reklame plača osrednji odbor. Zaradi ustanovitve nove podružnice v Mozirju naj odloči celjska »Zveza«, ker je ona pristojna, da ustanovi podružnice v svojem področju. Prošnji podružnice za Skaručno ni bilo mogoče ugoditi, ker društvo nima za to sredstev, pač pa se bo vloga poslala s priporočilom banski upravi. Odbor je obravnaval nekatere reči, ki se tičejo A.-Ž. panja. Sklenil je, naj nove A.-Ž. panje za prodajo izdeluje Blagovni oddelek tako, da bo 1. žrelo 10 cm

dolgo in 10 mm visoko; 2. veranda le toliko globoka, kolikor znaša debelina brade; 3. begalnica lesena; 4. zgornjo brado naj tvori letvica za prijemanje; 5. žrelo v medišču naj bo 6 cm dolgo in 8 mm visoko, da bo mogoče uporabljati zapah ali pa polzaporo; 6. v panju naj bodo zadi pri okencih vdolbine za prečno leseno zaporo z vijaki; 7. prostor med vrati in okenci naj bo po možnosti tako širok, da se bo za pitje lahko uporabljala tudi zelenka; 8. vrata naj bodo brez mreže, toda s premično tablico; 9. zapah pri spodnjem okencu je tako opremiti, da se bo zapiral z dvema polzapornicama; 10. panj naj bo znotraj in zunaj napojen s specialnim firnežem, končnica pa enkrat prepletkana s temeljno barvo; 11. vse drugo ostane kakor dosedaj.

A.-Ž. panji so se do sedaj izvrševali z raznimi premembami, to pa je vplivalo kvarno. Z navedenimi premembami pa hoče odbor uvesti enotno in stalno obliko tega panja.

Odbor je tudi sklenil in naročil tajniku, naj pošlje vsem tiskarnam vabilo za ponudbo za tisk »Slov. Čebelarja« za leto 1932. To je storil že prejšnja leta. Oddaja lista najcenejši ponudnici se bo obravnavala na prihodnji seji.

Na predlog gosp. predsednika je odbor razpravljaval o znižanju članarine za leto 1932. Po vsestranskem preudarku pa odbor ni mogel predlogu pritrditi, ker ne najde kritja za primanjkljaj. Sklenil

je, da bo predlagal občnemu zboru, naj ostane članarina za leto 1932 ista, to je 40 Din.

Sklenil je tudi, naj se objavijo v decemberski številki snovi, katere naj bi podružnice obravnavale na letošnjih občnih zbora. To so: posmrtnina, reklama za porabo medu, statistični podatki, ojačanje organizacije, izboljšanje čebelarstva, skupno naročanje čebelarstvih potrebščin po podružnici, skupno prevažanje v pašo, Čebelarški dom, skupno pošiljanje voska v predelavo, čiščenje medu, plemenska odbera matic, ogledovanje čebelnjakov.

Na odborov poziv, naj se priglasijo vsi čebelarji, ki imajo napredaj med, se je zglasilo 13 čebelarjev s skupno množino 3400 kg. Naslove teh ponudnikov je oddal odbor Blagovnemu oddelku in drugim kupcem. Pripominjamo, da je blagovni oddelek v letošnjem letu posredoval pri nakupu in prodaji 4000 kg medu.

Glede papirnatih vrečic za med bo poročal gosp. Bukovec na prihodnji seji.

II. Seja dne 26. novembra 1931.

Navzočni gg.: predsednik Verbič, Arko, Bukovec, Babnik, Žnideršič, Dermelj.

Seja je bila sklicana na izrečno željo gospoda Okorna, da bi odbor obravnaval prireditve raznih tečajev. Žal, da se gosp. Okorn ni mogel udeležiti seje.

Gosp. predsednik je poročal, da je na podlagi odborovega sklepa kupil tri toplomere. Račun je bil odobren. Tiskovine za opazovalne postaje so bile na poskušnjo poslane opazovalcem v Šmartno ob Paki, v Radvanje pri Mariboru in g. Majzlu v Šmarjeti. Gosp. Verbič je poročal tudi o prašilni postaji v Kamniški Bistrici, kjer jo namerava društvo ustanoviti. Bil je osebno tam in izbral prostor. Odbor bo to zimo pripravil vse, da bo postaja leta 1932 otvorila.

Sklenjeno je bilo, naj se opozori banska uprava na velike potrebe in izdatke, ki čakajo društvo prihodnje leto in izrazi prošnja, da vstavi v svoj proračun določene postavke.

Gosp. Bukovec je poročal o čebelnih kužnih boleznih v področju Dravske banovine. Sklenjeno je bilo, da se uvede odločna in velikopotezna akcija, da se bolezni ne bodo razpasle, oziroma, da se bodo zatrle. Dovoljena so bila tudi sredstva za predmete, ki so potrebni za zbiranje materiala za preiskavanje.

III. Seja dne 4. decembra 1931.

Navzočni gg.: predsednik Verbič, Arko, Bukovec, Babnik, Raič, Žnideršič, Dermelj.

Tajnik je prečital zapisnika odborovih sej z dne 13. in 26. novembra 1931, ki sta bila odobrena.

Tajnik je poročal, da je dobilo društvo sporočilo, da je v Mojstrani preminula splošno znana trgovka s čebelami gospa Cecilija Ambrožič. Gosp. predsednik se je spominjal pokojnice kot vnete čebelarice, ki je s svojim podjetjem mnogo koristila našemu društvu in ima zato velike zasluge. Čebelarji jo bomo ohranili v trajnem spominu. Tajniku je bilo maročno, naj izrazi njenemu sinu g. Milošu Ambrožiču, sožalje društva.

Predavanje na ustanovnem občnem zboru nove podružnice v Smledniku dne 6. decembra t. l. je bilo poverjeno g. Bukovcu. — Dopis g. Ivana Novaka iz Strigove zaradi ustanovitve nove podružnice v Strigovi naj se odstopi Zvezi v Celju v rešitev. — Pritožba podružnice v Beltincih zaradi dovoza tujih čebel v adjovo pašo je bila odložena do prihodnje seje. — Dopis zavoda za pospeševanje trgovine z inozemstvom zaradi članov o kužnih boleznih naših čebel je bil odkazan

g. Bukovcu, da sestavi primeren odgovor. — G. Jug namerava popisati čebelarstvo v kranjskem okraju. Sklenjeno je bilo, da preskrbi potrebne tiskovine društvo. — G. urednik je predložil račun o sotrudniških honorarjih za Sl. Č. za leto 1931, ki je bil v znesku Din 5,470.50 odobren.

Odbor je obravnaval oddajo tiska Sl. Č. za leto 1932. Tajnik je tudi letos povabil razne tiskarne v Ljubljani, Celju, Mariboru, Kranju in Novem mestu naj stavijo ponudbe za tisk. Vabilu se je odzvalo 6 tiskarn. Sklenjeno je bilo, naj tiska list tudi l. 1932 Jugoslovanska tiskarna kot najcenejša ponudnica.

Nato je podal gosp. predsednik poročilo o seji »Zveze jugoslov. čebel. društev«, ki se je vršila dne 1. decembra t. l. v Brodu. Tam je zvezni predsednik poročal o novem čebelarstvem zakonu, ki je bil svoječasno predložen kmetijskemu ministertvu. Zveza je tudi prosila za trošarine prost sladkor. V najugodnejšem primeru bo dovoljenih za vso državo 15 do 20 vagonov sladkorja. Na Slovenijo bi odpadla le majhna količina. Ker pa je bilo sklenjeno, da bo ta sladkor, če bo sploh dovoljen, mešan s katroanom, ne bodo imeli naši čebelarji od njega nobene koristi. Duh katrana je namreč trajen in ga je čutiti tudi v medu. Predlog »Zveze«, naj bi se sladkor denaturiral le s peskom in žaganjem, žal ni obveljal. Tajniku je bilo naročeno, naj sporoči »Zvezi«, da naše društvo s katroanom denaturiranega sladkorja ne bo prevzelo, ker noče oškodovati in vznevoljiti svojih članov. »Zveza« je tudi sklepala o Vseslovanjskem čebelarstvem kongresu, ki se mora letos vršiti v Beogradu. Pričelo se bo takoj s pripravami. Govorilo se je tudi o potujoči kmetijski razstavi. V organiziranju je skupna nabava čebelarstvih potrebščin po »Zvezi«. V ta namen je bil izvoljen poseben odsek, čigar član je tudi gosp. prof. Verbič. Glede te zadeve bo zavzel odbor posebno stališče, da štiti koristi društvenih članov. Na seji »Zveze« se je pripravljalo enotno delovanje in postopanje v skupnih čebelarstvih zadevah. Na prihodnji seji se bodo obravnavala nova pravila »Zveze«.

Zvezni predsednik je omenil, da deluje »Zveza« na to, da se doseže prost izvoz našega medu na Poljsko in v Turčijo. Dela se tudi na to, da bi bile društvene poštnice pošiljke poštne proste.

Ustanovitev nove podružnice v Sodražici. Malo prostorska sem si zaželel v Slov. Čebelarju, da pojasnim tovarišem čebelarjem, ki spadajo v področje Sodraške doline, kako velike važnosti je baš v teh težkih časih skupna organizacija. Skoro vsi stanovi so že organizirani v raznih društvih in zadrugah in tudi čebelarji so se že, samo žalibog ne še vsi. Ne zavedajo se vsi, da bi jim mogla podružnica nuditi kakih koristi. Ne, podružnica ne more nuditi sama ničesar, ampak sami in složno si moramo pomagati. Naj velja geslo »vsi za enega in eden za vse«. Pri nas si moramo še marsikaj izpopolniti, manjka nam še precej praktičnega ravnanja s panji in premičnim satjem, je pa tudi še nekaj čebelarjev, ki čebelarijo še samo s kranjiči. V glavnem bomo morali poskrbeti za predavanja o praktičnem ravnanju s panji, o izboljšanju paše in potem šele o vnovčevanju medu. V naši podružnici bo, vsaj tako mislim, 15 do 20 čebelarjev. To je že lepo število, ker čebelarji ne smejo biti gosti naseljeni kot navadni ljudje, sicer bi zmanjkalo paše, zlasti tistemu, ki čebele pozno pošlje na bero. Torej ne smemo biti zavidni drug drugemu, če pridela kdo več medu ali če ima ta več rojev kot oni, ker

to je tudi odvisno od marljivosti čebelarja samega. Če se ti ne zanimaš za napredek, ne godrnjaj, če ne napreduješ. Zato se pa hočemo skupno posvetiti delu za napredek. Samo dobre volje je treba, pa pojde. Kar se tiče pa predavanj, bomo prosili za predavatelja osrednje društvo. Včasih nas bo pa poučil vneti čebelar in šolski upravitelj v p. g. Mihael Verbič, ki je obljubil, da nam bo vneto pomagal v vsaki zadregi. Že dosedaj je mlajšim in še neizkušenim čebelarjem dal marsikak nasvet, za kar se mu iskreno zahvaljujemo. Torej mislim, da ne bo čebelarja, ki ne bi hotel pristopiti k podružnici. Res je velika denarna kriza in je komu res bolj težko dati, ampak z dobro voljo se že plača, če se prav mora drugje pritrpati.

Kr. banska uprava je dovolila ustanovitev podružnice. Ustanovni občni zbor bo dne 6. januarja 1932 ob pol 3 popoldne v osnovni šoli v Sodražici. — Pridite v obilnem številu! Vljudno ste vabljeni! - Čebelarski pozdrav! - Franjo Zajc.

Občni zbori podružnic

Čebelarska podružnica za Ormož in okolico bo imela svoj občni zbor dne 6. januarja (na dan sv. Treh kraljev) ob 8 zjutraj pri društ. blagajniku (na pošti) po naslednjem sporedu: 1. Poročilo funkcionarjev. 2. Poročilo delegatov o občnem zboru 1931. 3. Sprejemanje članov in plačevanje članarine. 4. Volitev novega odbora. 5. »Čebelarska samopomoč«. 6. Slučajnosti. — Čebelarji, udeležite se občnega zbora v velikem številu in pokažite s tem svojo zavednost in naprednost! — Odbor.

Kartinska podružnica bo imela letni redni občni zbor dne 10. januarja 1932 ob 2 popoldne pri podružničnem predsedniku gosp. Sokliču v Zalogu. Spored običajen, potem predavanje in razgovor o tekočih zadevah. Prinesite s seboj legitimacijo (zadnja št. »Slov. čebelarja« na platnici!), da jo podpisemo! Obenem kličemo vsem članom: Veselo novo leto! Odbor.

Podružnica na Krki bo imela redni občni zbor na praznik Treh kraljev po jutranji maši v šoli z običajnim dnevnim redom. Vabljeni vsi člani.

Podružnica v Poljanah nad Škofjo Loko bo imela redni občni zbor dne 10. januarja 1932 v šoli. Vabljeni so vsi člani in nečlani.

Podružnica v Kamniku bo imela redni občni zbor dne 17. januarja ob pol 10 zjutraj pri A. Cerarju v Kamniku (soba levo). Vabimo vse člane, da pridejo v čim večjem številu!

Podružnica Domžale bo imela svoj občni zbor dne 10. januarja v osnovni šoli v Domžalah ob pol 11 popoldne. Vabijo se vsi člani in prijatelji čebelarstva.

Podružnica v Radovljici bo imela svoj redni letni občni zbor v Radovljici dne 3. januarja ob 2 popoldne v salonu restavracije »Kunstelj«. Radi prevažnega dnevnega reda je dolžnost vsakega člana, da se občnega zbora udeleži, nečlani so pa vljudno vabljeni.

Podružnica Beltinci bo imela svoj redni letni občni zbor v nedeljo dne 10. januarja v beltinski šoli, začetek ob 9 popoldne. Vabljeni vsi čebelarji člani in nečlani! — Tajnik.

Podružnica za Ptuj in okolico bo imela svoj redni letni občni zbor na praznik Treh kraljev dne 6. januarja 1932 ob pol 10 popoldne v šoli na Bregu. Vabljeni vsi čebelarji in interesenti!

Podružnica Sv. Trojica v Slov. gor. bo imela redni občni zbor dne 3. januarja ob 8 popoldne. Vabljeni so vsi, da se zbora gotovo udeležijo. — Odbor.

Novomeška podružnica bo imela redni občni zbor na dan sv. Treh kraljev, 6. jan. z običajnim dnevnim redom in predavanjem na Grmu v prostorih kmetijske šole ob 9 popoldne. Ker gre za važne sklepe občnega zbora v korist vsem čebelarjem Novomeškega okraja, je stanovska dolžnost vsakega podružničnega člana, da ne pride na občni zbor sam, pač pa privede s seboj še soseda čebelarja. — Lilijska, tajnik.

Tacenska podružnica bo imela občni zbor dne 6. januarja na dan sv. Treh kraljev pri predsedniku Snoju v Tacnu ob 3 popoldne. Vabimo vse člane in prijatelje čebelarstva.

Podružnica za Maribor in okolico bo imela svoj redni letni občni zbor dne 6. januarja na dan sv. Treh kraljev ob 10 popoldne v osnovni šoli na Ruški cesti. Čebelarji! pridite, da boste slišali poročila svojih funkcionarjev. Novi člani dobrodošli!

Podružnica v Črni bo imela občni zbor dne 6. januarja ob 9 popoldne v osnovni šoli.

Velikolaška podružnica bo imela svoj redni letni občni zbor v nedeljo 10. januarja 1932 v hotelu Vatikan po prvi sv. maši. Člani pridite polnoštevilno! — Odbor.

Podružnica Braslovče ima svoj redni občni zbor dne 10. januarja 1932 ob 2 popoldne v osnovni šoli.

Dolnjelendavska čebelarska podružnica bo imela svoj redni letni občni zbor dne 24. januarja 1932 ob 9 popoldne v osnovni šoli. Članstvo, kakor tudi ostale, ki se zanimajo za čebelarstvo, vabi odbor k prisostvovanju.

Podružnica št. IIj bo imela občni zbor dne 6. januarja ob 2 popoldne v gostilni Rozman. Ker bo spored zelo važen, naj nihče ne izostane.

Ljubljanska podružnica ima prihodnjo odborovo sejo v torek 12. januarja ob 8 zvečer v običajnem lokalu.

Velenjska podružnica je imela svoj občni zbor dne 8. dec. 1931. Navzočnih je bilo 16 čebelarjev, med temi 2 učenca osnovne šole, od katerih je eden postal član. — Predsednik g. učitelj Mlinšek je obširno in prav zanimivo govoril o čebelarstvu. A.-Ž. panj se je znatno udomačil med našimi čebelarji. To bi bilo zelo hvalevredno, če bi ne bilo mnogo takih »naprednjakov«, ki izpreminjajo mere in si izmišljajo razne »izboljšave«, ki so po večini le zavetje večšam in drugemu mrčesu. Nepotrebne so verande zlasti zgoraj pri medišču, ki so pravcate karikature izvirnega in idealnega A.-Ž. panja. Najboljši je prvotni A.-Ž. panj brez nesmiselnih »izboljšav«. Velevažna pa je enotnost mere. Vsak pameten čebelar ve, kako neprijetno je čebelarjenje, ako ni v panju enotne mere. Enotnost mere naj postane aktualna in izkušeni čebelarji naj pišejo o tem kaj več! — Velikega pomena so organizacije, tako tudi čebelarske podružnice. Pasivnost neorganiziranih čebelarjev napram čebel. društvu provzroča poleg neumevanja tudi sedanja velika denarna stiska, kajti članarina je res nekoliko previsoka. Pomislimo, da so člani večinoma mali čebelarji, od katerih marsikateri težko žrtvuje 40 dinarjev. Upajmo, da bo naše osrednje društvo razmišljalo v znižanju članarine. — Tajnik in blagajnik, šol. upravitelj Bratkovič, je podal svoje letno poročilo. V letu 1931 je bilo 21 članov. Dohodkov je bilo 735.70 Din, izdatkov 142.50 Din, prebitka 593.20 Din. Izvoljen je bil večinoma stari odbor. Kot nov odbornik je bil izvoljen šolski upravitelj g. Pokeržnik Ferdo namesto g. Glinška Alojzija, ki ni bil navzočen. — Vršila se je zelo zanimiva debata o zazimljevanju čebel (notranje

in zunanje zazimljevanje). Nekateri člani so pripovedovali o zazimljevanju iz svoje prakse. Na podlagi tega razgovora lahko rečemo, da ne more veljati splošen predpis glede zazimljevanja za vse čebelnjake. Taka splošna navodila izkušenih čebelarjem moramo prilagoditi svojim krajevnim in podnebnim razmeram. — Neki član je omenil, da so mu močili panji s steklenimi okenci, panji z mrežastimi okenci pa ne. Pišite, čebelarji, kaj o tem iz svojihkušenj! — Želimo, da bi Sl. Čebelar v bodoče ne navajal cene medu v številkah (n. pr. 12 Din), ker jih to zelo kvari. Marsikateri čebelar mora potem prodati dobro blago po smešni ceni in so potem panji in čebelarske potrebštine zanj res zelo dragi. — Podružnica bo nabavila točilo, ki bo na razpolago le članom.

Zima je tu. Tudi sedaj bomo vsak dan obiskali svoje prijateljice — pred čebelnjakom. Vsa svoja opazovanja si bomo zabeleževali in omenili pri prihodnjem sestanku marca meseca.

Opomba uredništva. Steklena okenca pozimi sploh ne spadajo v panj. Vsi panji s takimi okenci močijo iz znanih vzrokov (sopara v kuhinji — hladne šipe — rosa po njih).

Čebelarjem Kranjskega okraja.

Letos bo »Slov. Čebelar« nadaljeval opis čebelarstva na Gorenjskem. Na vrsto pride Kranjski okraj. Opozarjamo že sedaj vse čebelarje, posebno pa čebelarske podružnice in šolska vodstva tega okraja, da nam pomagajo pri zbiranju podatkov in izpolnijo nabiralne pole, ki jih v ta namen v kratkem prejmejo. Nekatere podružnice so sicer že poslale podatke za svoja okrožja, nekatere se pa še niso zganile. Zbiralec ima doslej v rokah vse zemljepisne podatke, a manjka mu še mnogo čebelarske statistike in drugih podatkov. Da bo opis tem zanimivejši, je potrebno, da se za to zanima in zavzame v vsaki posamezni občini vsaj po en čebelar in pošlje zbiralcu točne podatke o svoji občini, toda ne samo statistiko, ampak tudi druge čebelarske zanimivosti v občini, posebno kar se tiče pašnih razmer itd.

Opis čebelarstva posameznih okrajev je potreben že zavoljo tega, da pridemo do točnega pregleda celokupnega čebelarstva v banovini, ker se v sedanjem času marsikje pretirano in nepravilno presojajo čebelarske dobrote. Fr. D. Jug.

Drobiž.

Ivan Šega — šestdesetletnik.

Član našega društva in sotrudnik »Slov. Čebelarja« gosp. Ivan Šega, šolski upravitelj v p. na Jesenicah, je praznoval decembra meseca lanskega leta 60 letnico življenja. Jubilant je vse delo posvetil prosveti in napredku našega naroda. Mnogo je delal zlasti na gospodarskem torišču in dosegel krasne uspehe. Tudi kot sotrudnik »Slov. Čebelarja« je marljivo in spretno sukal pero.

Uglednemu in vzornemu kulturnemu delavcu čestitamo na jubileju in mu želimo še mnogo zdravih in srečnih let življenja.

Sleparji z voskom v pasti. Sredi novembra meseca l. l. se je oglašil v našem blagovnem oddelku v Ljubljani neki človek in ponudil v nakup večjo količino voska. Pripovedoval je, da je iz Pirota in da je tam voska kakor listja in trave. Pri seljakih ga lahko kupiš po 10 dinarjev kilogram, kolikor ga hočeš. Ponujeni vosek je bil na oči izredno lep in čist. Piročan ga je imel s sabo nekoliko nad 200 kg in je zahteval za kg 26 Din. Rekli so mu, naj pride po denar popoldne, ko bo v trgovini vodja blagovnega oddelka in bo prinesel kupnino s seboj. Po kratkem premišljevanju je prodajalec izjavil, da se mu mudi na vlak in da naj se mu denar nakaže na zagrebško pošto.

Ko so zvečer v trgovini vosek pregledovali, so se pojavili dvomi o njegovi pristnosti. Sklenili so, da ga pošljejo v kemično preiskavo. Ta je ugotovila, da prodano blago sploh ni čebelen vosek, marveč cerezin (zemeljski vosek). Vodstvo blagovnega oddelka je na podlagi te ugotovitve ukrenilo vse, da pride sleparski prodajalec v roke pravice.

Dolgo ni bilo o njem glasu, končno je pa vendarle po telefonu iz Zagreba vprašal, zakaj mu denarja ne nakažejo. Odgovorili so mu, da tega ne morejo in da mora priti sam ponj v Ljubljano. Že prihodnji dan dopoldne se je oglašil v blagovnem oddelku, kjer so mu rekli, naj pride popoldne ob dveh. Do takrat bo že vse pripravljeno.

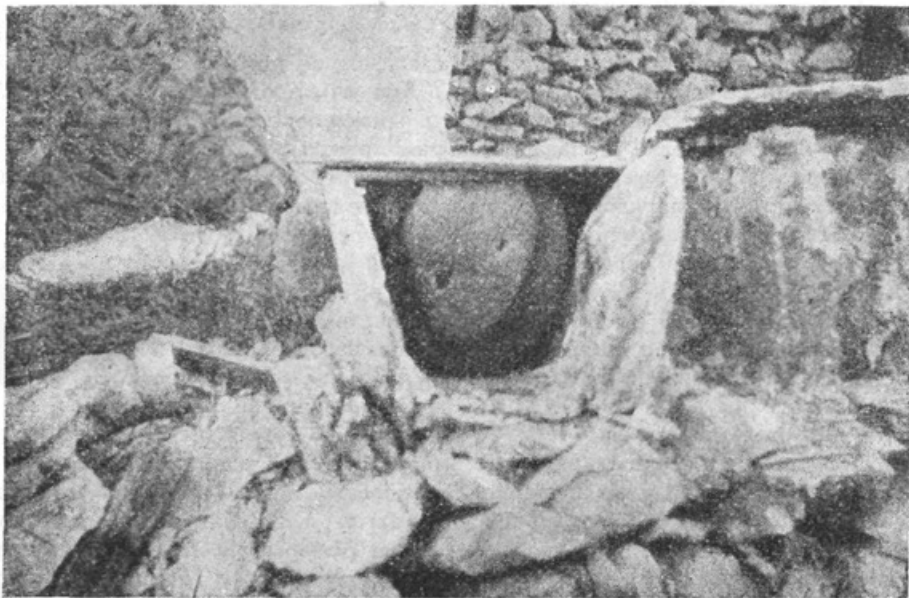
Pa je res bilo, kajti vodstvo blag. oddelka se je vsestransko potrudilo, da sprejmejo tička s primerno slovesnostjo. V skladišču trgovine ga je čakal policijski detektiv, v sosednji trgovini pa uniformirano oko postave. Končno se je vendarle prikazal. Vodstvo blagovnega oddelka ga je sprejelo zelo »svečano«, z resnim obrazom in z »vznešenim« nagovorom. Naš prijatelj je začel debelo gledati, ko pa so se začeli očitki o ponarejenem vosku, o sleparstvu itd., je kakopak pošteno vzrojil in začel braniti svoje poštenje in hvalliti odlično kakovost svojega blaga. Med tem je pristopil policijski detektiv, ki se je gospodu tvorničarju predstavil in mu začel izpraševati kosmato vest. To ga je tako raztogotilo, da je postal predrzen in precej glasen. Takrat je pa detektiv samo pomignil in že se je pri vratih pojavila zastavna postava policijskega stražnika, ki je »tvorničarja« pri-

jel z vso nežnostjo za zapestje in mu napovedal — aretacijo.

Šele sedaj je tičku pobledelo lice. Postal je tako zmeden in mehak, da so iz njega »izvlekli«, kar so hoteli. Povedal je, da se piše za Bogatina Mihajlovića, da je sirota brez denarja in da prodaja »vosek« za svojega gazdo Randjelovića, voščarja v Zagrebu v Maksimirski ul. 7. Tam kuhajo vosek, ga barvajo, obdelavajo z raznimi dišečimi snovmi, da je končno tak kakor solnce. Povedal je še mnogo drugih zanimivosti. Bilo je vse prav zanimivo in »fletno«. Na žalost vseh navzočnih je stražnik povabil Bogatina s sabo v hotel na Bleiweissovi cesti in je bilo s tem konec sen-

svojega potnega popisa po Jugoslaviji. Popis se nanaša na svojevrstne panje na našem otoku Braču. Dr. Goetzeja so na to zanimivost opozorili splitski čebelarji. Naglo se je odločil, da si jo ogleda. V spremstvu dveh domačinov je po večurni ježi dospel do globeli Cenjadre, kjer se nahaja omenjeno čebelarstvo. Lastnik čebel ni bil gostov nič kaj vesel. Sprejel jih je z mrkim pogledom in jih očitno imel za vsiljivce, ki nameravajo onečastiti njegovo čebelno svetišče. Polagoma se je pa omehčal in je obiskovalcem celo dovolil, da si ogledajo »panje« bolj natanko.

Nihče več ne pomni, koliko je to čebelarstvo staro, zanesljivo pa je, da je večsto-

Čebelarstvo v kamenitih panjih na Braču.

zacije v »Čeblodu« (kajne, lepa kratica za čebelarski blagovni oddelek!).

Mihajlović je sedaj gost sodnih zaporov.

Pozneje so še dognali, da je voščar Randjelović rojak iz Kumanovega in da že dolgo razpečava ponarejen vosek. Glavno zatogo v Ljubljani so imeli v neki drvarnici. Tam so ga pred prodajo obdelovali z neko dišečo tekočino. Prodali so ga precej, zlasti ljubljanskim parketarjem pa tudi v Zagrebu, Sisku in Beogradu. Napravljali so pa izlete tudi na deželo in Bog ve koliko tega blaga so izvedli. Prve žrtve so se že začele oglašati.

Vosek je naravnost mojstrsko ponarejen. Na pogled se prav nič ne loči od finega pravega. Pomešanega med kose pravega, ga ne bi mogel najti niti dober strokovnjak. Zatorej pozor pred tem blagom!

Čebelarstvo v kamenitih panjih na otoku Braču. V dunajskem »Bienen Vatr«, št. 12, 1931, je priobčil dr. G. Goetze odlomek iz

letna rodbinska dedovina. V globeli, ki je zadosti osojna, je nameščenih precej nad sto panjev. Sestavljeni so večinoma iz kamenitih plošč, ki so jih od zelo daleč navlekli skupaj. Reže in razpoke so zamazane z ilovko. Žrela so spodaj izklesana. Večina družin pa je vsajena v kamenitih koritih, ki so podobna nečkam. Prekrita so z deščicami, ki so obtežene s kamenitimi ploščami. Dohod od vrha v globel zapira več zidov, ki so sestavljeni iz samih kamenitih panjev.

Dr. Goetze piše, da mora biti kraj posebno ugoden za čebelarstvo, sicer bi čebele že davno opustili. Ker je na Braču vročina velika, je bila namestitev panjev v senčni globeli prav umestna. Za nezadostno prezračevanje se pri teh panjih ni bati, ker se povsod kažejo reže in razpoke, ki se skozi njih vidi v notranjost panja.

Ko sem čital popis tega čebelarstva, sem se čudil, da o tem v naših čebelarskih listih

nihče še ni črnil besedice. Šele tujcu je bilo prihranjeno, da opozori svet na to veliko čebelarstvo zanimivost. Prepričan sem, da je po Jugoslaviji še več podobnih posebnosti, pa se nikomur ne zdi vredno, da bi pisal o njih. Taki kulturni spomeniki iz davnih časov so pač vredni vsestranske pozornosti in bi bilo prav, da jih vsaj v slikah ohranimo poznejšim rodovom. Pa saj pri nas ni za take stvari nikoli denarja, domnevamo pa, da tudi prav nobenega smisla... Grenke misli nam silijo pri tem v pero, pa naj ostanejo nezapisane, da ne bo nepotrebnih zamer.

Čudni pojmi! Nasprotniki A.-Ž. panja nam kaj radi očitajo, da je prestavljanje mnogo-krat vzrok, da se v panjih potem pojavi kuga čebelne zalege. Ako to trdi kak čebelarški začetnik, mu tega seveda ne smemo zameriti. Treba ga je poučiti in če ima količkaj zdravo pamet in zna ločiti belo od črnega, se bo dal prepričati, da se kužne bolezni prenašajo le z okuženjem. Nemogoče je torej, da bi se zdrava zalega v zdravem panju okužila v domačem čebelnjaku, ako ne zanesemo bolezni od drugod, bodisi sami ali pa čebele. Nezmi-selno je torej, ako kdo trdi, da se kuga rada pojavi pri prestavljeni zalegi in pri nareje-nih rojih. Taka zalega kvečjemu lahko pogine naravne smrti, to pa ne pomeni nikake ne-varnosti za zdravje panja.

Če hočemo biti pravični, moramo reči, da je baš nasprotno res: kuge čebelne zalege je najmanj tam, kjer čebelarijo v A.-Ž. panjih. Pri tem načinu čebelarjenja je čebelar naj-manj dvakrat na leto prisiljen, da vso za-lego, oziroma satje temeljito pregleda. Pri teh prilikah opazi sleherno nepravilnost in nered-nost v panju, torej tudi morebitno bolezen. Značilno je, da sta gniloba in kuga čebelne zalege na bivšem Kranjskem danes nepoznani in vprav tu čebelarijo največ v A.-Ž. panjih.

Te besede mi je narekovala beležka ne-kega znanega čebelarkega pisatelja v zagreb-ski »Pčeli«. Tudi tam so mu v našem zmislu odgovorili.

Zakaj nam je pravilnik o zatiranju čebel-nih kužnih bolezni nujno potreben? Naš de-legat pri »Zvezi jugosl. čeb. društev« je na seji dni 1. decembra 1931 v Brodu predlagal, naj se »Zveza« nujno zavzame, da bo čim-prej uveljavljen zgornaj omenjeni pravilnik. Če sem prav poučen, pa njegove besede tam niso našle posebno živega zanimanja in raz-umevanja, ker so pač mnenja, da je že za-kon o živalskih kužnih boleznih zadostna opora veterinarskim oblastim, da lahko uspeš-

no poslujejo. Sklenjeno je pa bilo, naj »Zve-za« podreza pri kmetijskem ministrstvu, da čimprej dobimo pravilnik.

Zakaj nam ne zadostuje samo zakon? Ta ničesar ne vsebuje o postopku pri pobijanju čebelnih kužnih bolezni. Tam ni nikakih do-ločil glede odškodnine za tiste panje, ki jih na ukaz oblasti uničijo. Dokler ni pravilnika, ne more veterinarska oblast ob pojavu kake bolezni ničesar drugega ukreniti kakor pro-glasiti zaporo nad določenim krajem.

Slovenske čebelarje čaka velika naloga, ki bo zahtevala od njih mnogo dela, truda in potrpljenja. Dokler pa ni pravilnika, je vsako uspešno in smotreno delo tako rekoč ne-mogoče.

Zatorej — ven s pravilnikom, dokler je še čas. Nam se mudi in ne moremo več čakati.

Kdo je izumil listovne panje? Splošno velja za izumitelja nemški učitelj Alberti, ki je tak panj razstavil l. 1874 v Halle a. d. Saale v Nemčiji. Toda naš rojak br. Rothschild, ki je imel svoječasno Pod smreko pri Višnji gori veliko izvozno trgovino s čebelami in ki je l. 1859. prvi začel izvažati našo čebelo v tu-jino, piše v svoji knjigi »Čebelarjenje v domo-vini kranjske dežele (Volksucht der Krainer Biene in der Heimat) 1922, str. 36 sledeče: »V čebelnjakih Pod smreko, je že od l. 1868. nad 300 listovnih panjev, ki so se v mojem trgovskem čebelarskem obratu izkazali za praktične. Tak panj sem razstavil l. 1869. na potujočem zboru nemških kmetovalcev in gozdarjev. Odlikovan je bil s srebrno kolajno. Baron Berlepsch je na potujočem zboru čebe-larjev v Salzburgu izjavil, da je panj »prak-tičen«. Panj enakega sestava je razstavil Al-berti l. 1874 v Halle.«

Potemtakem je prišel Alberti na dan s svojim panjem pet let za br. Rothschildem in ga torej ni smatrati za izumitelja listovne-ga panja. Ta pravica vsekakor pripada t. baronu Rothschildu. Zavoljo tega bi odslej ne smeli več govoriti in pisati o Alberti-Znidersičevem (A.-Ž) panju, marveč le o R.-Ž. panju. Mislim pa, da govo-rim vsem iz srca, ako sem mnenja, da naj kratica A.-Ž. še nadalje ostane, saj je naš zaslužni čebelar g. Znidersič krščen za An-tona, njegov panj pa naj bo Anton Žni-dersičev panj, torej A.-Ž. panj.

Medeno in srečno novo leto!

Uredništvo.

Čebelarji!

Pozor pred sleparji z voskom!

Varujte se potvorjenih satnic!

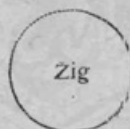
Izreži in predloži podružničnemu blagajniku v podpis, kadar plačaš članarino.

ČLANSKA IZKAZNICA
za leto 1932.

Gospod
je član »ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO«
podružnice, in je plačal

članarino za l. 1932.

Predsednik:

Blagajnik:

Ali že veste, da izide v kratkem poseben seznam in cenik čebelar-skega orodja in drugih potrebščin?

Organizirajte skupno pošiljanje voska, skupno nabavo satnic in drugih čebelarskih potrebščin. Postregli Vam bomo naglo in solidno! Blagovni odd. čebelarskega društva v Ljubljani, Vošnjakova ulica št. 4

CLANSKA IZKAZNICA

za leto 1952.